

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στην πρόταση νόμου «Άμεσα μέτρα για τη διασφάλιση του δικαιώματος στην απεργία»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Α΄

Επί της αρχής

Το δικαίωμα στην απεργία αποτελεί θεμελιώδη κατάκτηση της εργατικής τάξης και γενικά των εργαζομένων για την υπεράσπιση και διεύρυνση των δικαιωμάτων τους, για την κοινωνική τους απελευθέρωση. Η όποια σημερινή συνταγματική και νομοθετική κατοχύρωση της συνδικαλιστικής δράσης, της απεργίας και γενικότερα των λαϊκών ελευθεριών είναι αποτέλεσμα σκληρών και συχνά αιματηρών αγώνων. Ωστόσο, οι καταχτήσεις συνοδεύτηκαν πάντοτε από περιορισμούς που είναι αποτυπωμένοι στο Σύνταγμα και σε άλλους νόμους. Στην πράξη, οι κατακτήσεις συχνά δεν εφαρμόζονται και οι σχετικές νομοθετικές προβλέψεις παραμένουν κενό γράμμα.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα των περιορισμών αυτών είναι η επανειλημμένη χρήση της πολιτικής επιστράτευσης (ν.δ. 17/1974) σε βάρος απεργών, η κήρυξη από τα δικαστήρια της συντριπτικής πλειοψηφίας των απεργιών ως παράνομων και καταχρηστικών, όπως και το γεγονός ότι παραμένει σε ισχύ για τους ναυτεργάτες ο αντιδραστικός νόμος 330/1976 ο οποίος περιλαμβάνει αντεργατικές διατάξεις σε βάρος των συνδικαλιστικών ελευθεριών και του δικαιώματος στην απεργία, τη νομιμοποίηση της εργοδοτικής ανταπεργίας (λοκ-άουτ).

Πρόκειται γενικότερα για μια απαράδεκτη κατάσταση η οποία εκπορεύεται από τις αντιλαϊκές πολιτικές των κυβερνήσεων και τις κατευθύνσεις της Ε.Ε.. Η εξυπηρέτηση των συμφερόντων του μεγάλου κεφαλαίου συμβαδίζει με την πολιτική του αυταρχισμού και της φαλκίδευσης των στοιχειωδών δικαιωμάτων των εργαζομένων, μαζί και της απεργίας.

Για την ουσιαστική και πλήρη κατοχύρωση της συνδικαλιστικής ελευθερίας και του δικαιώματος στην απεργία και γενικότερα των λαϊκών ελευθεριών χρειάζονται βαθιές κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές αλλαγές. Στην κατεύθυνση αυτή απαιτείται ένα σύνολο συνταγματικών και νομοθετικών παρεμβάσεων στα οικεία άρθρα του Συντάγματος, στο ν. 1264/1982 και στους μετέπειτα που τον τροποποίησαν ή συμπλήρωσαν, στο Δημοσιούπαλληλικό Κώδικα και το πειθαρχικό δίκαιο των δημοσίων υπαλλήλων, στο ποινικό δίκαιο, στον Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου, στο ν. 2811/2000, στη νομοθεσία περί ιδιωτικών αστυνομιών και αλλού.

Άμεσα όμως πρέπει να γίνουν μια σειρά παρεμβάσεις ώστε να αρθούν κάποια βασικά εμπόδια που υπονομεύουν το δικαίωμα στην απεργία. Τέτοια εμπόδια είναι η πολιτική επιστράτευση του ν.δ. 17/1974, η ισχύς του ν. 330/1976 για τους ναυτεργάτες, το άρθρο 281 του Αστικού Κώδικα που αξιοποιείται για να κηρυχθούν καταχρηστικές και παράνομες οι απεργίες, το άρθρο 247 του Ποινικού Κώδικα που ποινικοποιεί την απεργία των δημοσίων υπαλλήλων. Για το σκοπό αυτόν εισάγεται η ακόλουθη πρόταση νόμου.

Β΄

Επί των άρθρων

Άρθρο 1

Με το άρθρο 1 αποκλείεται η χρήση της πολιτικής επιστράτευσης ενάντια σε απεργούς ή γενικότερα ενάντια σε εργαζόμενους που βρίσκονται σε αγωνιστική κινητοποίηση ανεξάρτητα μάλιστα από την τυχόν κρίση περί της νομιμότητάς τους από τα δικαστήρια.

Άρθρο 2

Με το άρθρο 2 περιορίζεται η ισχύς της 281 Α.Κ. με τρόπο, ώστε να μην μπορεί να αξιοποιείται η διάταξη ως μοχλός φαλκίδευσης του απεργιακού δικαιώματος, μια και αυτή τη διάταξη επικαλούνται κατά κανόνα τα δικαστήρια προκειμένου να κηρύξουν παράνομες και καταχρηστικές τις απεργίες.

Άρθρο 3

Ο ν. 1264/1982 εξαίρεσε τους ναυτεργάτες και άλλες κατηγορίες εργαζομένων από το πεδίο ισχύος του διατηρώντας έτσι ένα απαράδεκτο, αντιδημοκρατικό καθεστώς το οποίο πρέπει άμεσα να καταργηθεί. Για το λόγο αυτόν προτείνεται το άρθρο 3 με το οποίο καταργείται ο αντιδραστικός νόμος 330/1976 και υπάγονται γενικότερα όλες οι κατηγορίες εργαζομένων ενιαία στις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

Άρθρο 4

Με το άρθρο 4 καταργείται η αναχρονιστική διάταξη 247 Π.Κ. που ποινικοποιεί την απεργία των δημοσίων υπαλλήλων.

Αθήνα, 5 Απριλίου 2006

Οι Προτείνοντες Βουλευτές

Αλέκα Παπαρήγα
Νίκος Γκατζής
Λιάνα Κανέλλη
Ορέστης Κολοζώφ
Παναγιώτης Κοσιώνης
Βέρα Νικολαΐδου
Ελπίδα Παντελάκη
Σταύρος Σκοπελίτης
Αντώνης Σκυλλάκος
Άγγελος Τζέκης
Τάκης Τσιόγκας
Γιώργος Χουρμουζιάδης

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ**Άμεσα μέτρα για τη διασφάλιση του δικαιώματος στην απεργία****Άρθρο 1**

Εισάγεται άρθρο 38Α στο ν.δ. 17/1974 ως εξής:

«Άρθρο 38Α

Οι διατάξεις του παρόντος νομοθετικού διατάγματος που αναφέρονται στην πολιτική κινητοποίηση και τα κάθε φύσης μέτρα για την εκπλήρωση της αποστολής της, μεταξύ των οποίων και η πολιτική επιστράτευση προσωπικού, δεν εφαρμόζονται στο προσωπικό που απεργεί ή σε όποιους εν γένει διεξάγουν οποιασδήποτε μορφής αγώνα για την υπεράσπιση και τη διεύρυνση των δικαιωμάτων τους.»

Άρθρο 2

Η διάταξη του άρθρου 281 Α.Κ. δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση άσκησης του δικαιώματος στην απεργία.

Άρθρο 3

1. Η παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 1264/1982 καταργείται.
2. Διαγράφεται από το πρώτο εδάφιο του άρθρου 32 του ν. 1264/1982 η φράση «με την επιφύλαξη της παρ. 2 εδάφιο β΄ του άρθρου 1.

Άρθρο 4

Το άρθρο 247 Π.Κ. καταργείται.

Αθήνα, 5 Απριλίου 2006

Οι Προτείνοντες Βουλευτές

Αλέκα Παπαρήγα
 Νίκος Γκατζής
 Λιάνα Κανέλλη
 Ορέστης Κολοζώφ
 Παναγιώτης Κοσιώνης
 Βέρα Νικολαΐδου
 Ελπίδα Παντελάκη
 Σταύρος Σκοπελίτης
 Αντώνης Σκυλλάκος
 Άγγελος Τζέκης
 Τάκης Τσιόγκας
 Γιώργος Χουρμουζιάδης